

Ajuntament de Masquefa

Projecte de Pla

de

Participació Ciutadana

de Masquefa

Setembre 2006

Índex

- 1. Introducció**
- 2. Metodologia emprada**
- 3. Contextualització del Municipi**
- 4. Diagnosi compartida**
- 5. Pla de Participació Ciutadana**

1.-INTRODUCCIÓ

L'ajuntament de Masquefa, aprofitant la necessitat d'elaboració del Reglament de Participació Ciutadana, requereix per la Llei de Modernització del Règim Local, i amb la voluntat de refermar i fer públic el seu compromís per incrementar i fer efectiva la participació de les vilatanes i vilatans de Masquefa en els afers públics i la vida col·lectiva del poble, decideix elaborar el Reglament i el Pla de Participació amb la incorporació de les opinions i visions dels diferents actors implicats: ciutadania, tècnics municipals i representants polítics de l'Ajuntament.

Amb aquest objectiu es proposa a l'empresa externa **Delibera-Serveis de Participació Interactiva** que porti a terme un procés participatiu per l'elaboració del Reglament i del Pla de Participació Ciutadana que ha de permetre orientar les diferents actuacions municipals en aquest àmbit sobre la base del coneixement, tant del diagnòstic de la seva realitat participativa com de les preferències destacades pel seu teixit social.

Els **plans de participació** són aquelles actuacions que de manera conjunta, integral, sistemàtica i coordinada, pretenen, d'una banda, millorar l'organització municipal per fer-la més permeable a la participació ciutadana, i de l'altra, reforçar la capacitat de la ciutadania i de les seves organitzacions per promoure la seva implicació en la vida de la ciutat, mitjançant els canals i processos de participació adients.

El **Reglament de Participació Ciutadana** és un marc que elabora les normes reguladores de la participació ciutadana al municipi. Una bona regulació pot ajudar al desenvolupament del dret de participació, però ha de formar part d'una estratègia més àmplia de foment de la ciutadania activa i d'enfortiment de la democràcia local. En aquest cas, el Reglament ha de formar part del Pla de Participació Ciutadana de Masquefa.

L'elaboració d'aquests documents ha tingut en compte les actuacions i espais de participació ja existents al municipi, l'avaluació sobre les experiències anteriors i els el funcionament dels òrgans existents, així com les opinions dels diferents actors sobre quines han de ser les prioritats en aquest àmbit.

El **document de Diagnosi de la realitat participativa** analitza les diferents visions sobre la participació ciutadana existents al municipi, l'organització actual d'aquesta (òrgans, projectes i consultes), els canals de relació entre l'Ajuntament i la ciutadania, les expectatives i percepcions dels diferents departaments municipals, la comunicació i coordinació interna en aquest sentit, el Servei de Participació Ciutadana Municipal i el teixit associatiu existent. El document recull la visió dels

agents implicats, bé sigui perquè impulsen política o tècnicament les actuacions o espais de relació o bé sigui perquè com a vilatans, associats o no, són usuaris o destinataris d'aquests.

Una vegada identificats i valorats els canals i espais d'implicació dels vilatans i vilatanes, s'han elaborat propostes de millora, que estructurades sota cinc línies estratègiques, pretenen oferir una estratègia que generi un major protagonisme de la ciutadania en els afers públics locals.

El document resultant del diagnòstic i de les línies estratègiques d'actuació és el projecte de **Pla de Participació Ciutadana** que teniu a les vostres mans. Aquesta proposta és fruit de l'experiència de l'equip de l'empresa Delibera-Serveis de Participació Interactiva, però també del Servei de Participació Ciutadana de l'Ajuntament de Masquefa i de la contribució de moltes persones i entitats de la vila a qui agraïm molt sincerament la seva participació i aportacions.

2.-METODOLOGIA EMPRADA

L'elaboració del Reglament i del Pla de Participació Ciutadana a través d'un procés participatiu per part de l'empresa externa Delibera-Serveis de Participació Interactiva es va iniciar a mitjans del mes de desembre del 2005 i va finalitzar el mes de maig del 2006 amb el lliurament d'aquest document. El pla de treball s'ha estructurat en les següents fases i activitats:

✓ **FASE 1. ELABORACIÓ D'UNA DIAGNOSI CONJUNTA SOBRE LA REALITAT DE LA PARTICIPACIÓ A MASQUEFA**

1.1.-Recopilació i anàlisi de la base documental i preparació de material per la construcció de la diagnosi

Per adaptar el Pla de Participació al context concret on s'ha d'inscriure, una primera tasca consisteix a recollir informació documental sobre el municipi i la seva trajectòria participativa. En aquest sentit, l'Ajuntament de Masquefa va proporcionar a l'empresa Delibera-SPI una sèrie de documents que es van considerar d'interès per la realització del projecte (Diagnosi de convivència de Masquefa, documents sobre el Consell Municipal de Participació i Convivència, sobre les comissions de treball, sobre els projectes de participació ciutadana realitzats, revistes municipals). A partir de **l'anàlisi de la informació recollida**, es van dissenyar tres qüestionaris diferents dirigits a: els membres del Consell de Participació Ciutadana i Convivència, als tècnics/ques de l'Ajuntament i els regidors/res.

1.2. Difusió del procés i realització d'enquestes i entrevistes

Des del Servei de Participació Ciutadana de Masquefa es va fer difusió del procés i es varen enviar els **tres qüestionaris**. En el cas del Consell de Participació Ciutadana es va aprofitar una sessió del mateix, a la qual se'ls hi va explicar el projecte de participació i es va informar sobre els objectius i fases del procés. En aquest cas, el qüestionari va ser contestat per 14 persones. En el cas dels tècnics municipals, van contestar-lo 6 dels 8 actuals. Finalment i pel què fa als regidors, el qüestionari va ser contestat per 7 i a més es van realitzar quatre **entrevistes amb profunditat** a dos regidors de l'actual equip de govern, a un regidor de l'oposició i a l'alcaldeessa del municipi. Així doncs, es pot considerar que es va aconseguir la visió pràcticament de la totalitat d'agents municipals. L'objectiu d'aquests qüestionaris era copsar des de les diferents experiències i coneixements (Consell,

tècnics, regidors) vàries visions sobre la participació ciutadana, la seva trajectòria, funcionament i organització actual

En base a les diferents opinions i visions de cada agent consultat es va **elaborar un nou qüestionari** amb la intenció de consensuar un diagnòstic sobre la realitat de la participació ciutadana al municipi. El document ha permès identificar com s'organitza internament l'Ajuntament, quina és el model actual en matèria participativa, conèixer els canals de comunicació interns i externs i la realitat associativa de la vila. El qüestionari va ser enviat a totes les persones que havien participat anteriorment i també es va incorporar a la pàgina web de l'ajuntament per donar la oportunitat de participar a tot aquell vilatà o vilatana interessat/da en participar-hi.

L'anàlisi dels resultats del qüestionari, el qual va ser respost per part de 18 persones, va servir de base per la redacció d'un **primer esborrany de document de diagnosi conjunta**.

1.3. Elaboració del primer esborrany de Reglament de Participació Ciutadana

Per part del Servei de Participació Ciutadana de l'Ajuntament es va convocar a un representant de cada un dels grups municipals en representació de l'ajuntament, el dia 21 de febrer de 2006, a una Junta de Portaveus, per poder presentar l'esborrany de Reglament de Participació Ciutadana de Masquefa elaborat pels tècnics de la corporació a partir del model proporcionat per la Diputació de Barcelona i tenint en compte el projecte ROM de l'ajuntament, així com els estatuts i el reglament del règim intern del Consell. Aquest esborrany es va lliurar a Delibera-SPI per tal de que fos incorporat en l'elaboració del Pla de Participació Ciutadana .

1.4. Valoració conjunta de la situació actual i detecció de principals línies d'actuació. Taller de participació ciutadana

Amb la intenció de validar conjuntament el document de diagnosi i obrir una fase de deliberació entorn de com hauria de ser la participació a Masquefa i avançar cap a la formulació de propostes per la redacció del Pla de Participació, el dia 2 de març es va realitzar un **taller participatiu**. En aquest s'hi va convidar tots els regidors/res de la corporació, els tècnics/niques municipals, els membres del Consell Municipal de Participació Ciutadana i les comissions d'aquest, les entitats i associacions del municipi i les persones que han participat en altres processos participatius. Altrament, també es van penjar cartells informatius a les cartelleres municipals, a les botigues de la vila i es va anunciar per la radio i la televisió de

Masquefa i a través de la pàgina web de l'ajuntament, per tal de que hi poguessin assistir vilantans/es a títol individual.

Al taller hi van assistir 29 persones de les quals 4 eren regidors, 4 tècnics i 15 representants d'entitats i associacions i 6 persones a títol individual. La sessió es va estructurar en tres parts. En la primera es va explicar què és un Pla de Participació Ciutadana i el seu Reglament i perquè l'ajuntament ha apostat per la seva realització. En la segona part es va fer una presentació de la diagnosi i dels resultats del qüestionari conjunt. La **metodologia Delibera** que es va utilitzar en el disseny de tots els qüestionaris, va permetre visualitzar i identificar els temes amb més grau de consens o que generaven major grau de conflictivitat. És per això que aquesta part de la sessió va servir per exposar i discutir i els diferents arguments respecte els ítems amb major desacord i posicionar-se de nou per arribar a un grau de consens major sobre la imatge que mostrava el diagnòstic de la realitat de la participació al municipi. La tercera part de la sessió va consistir en un treball en grups i posteriorment en plenari per tal de suscitar individual i col·lectivament propostes sobre línies d'actuació futures per la millora de la participació. Aquestes han constituït la base de les línies d'actuació i les propostes d'acció proposades en el Pla de Participació Ciutadana.

✓ **FASE 2: DISSENY I VALIDACIÓ DEL PLA DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA I DEL SEU REGLAMENT**

2.1 Elaboració d'un document esborrany de Pla de Participació

A partir de les aportacions que es van recollir al taller de participació ciutadana i d'acord amb l'ajuntament de Masquefa es va **redactar un primer esborrany de Pla de Participació Ciutadana**.

2.2 Validació de l'esborrany de Pla de Participació i de Reglament i recull d'aportacions per la seva redacció final

Posteriorment a la revisió per part de l'ajuntament es va extraure del Pla les línies estratègiques, les actuacions i les propostes per convertir-lo en un document d'interrogants per tal que els vilatans/es reflexionessin entorn de les propostes, expressin la seva opinió i suggeriments, i copsar el grau de consens i dissensió de les propostes formulades per Delibera-SPI. Aquest qüestionari, conjuntament amb l'esborrany de Reglament, es va enviar personalment (per correu electrònic o correu postal) a totes les persones que havien participat en el procés, a més de ser publicat a la pàgina web de l'ajuntament.

Amb el mateix contingut que el qüestionari, es va **dissenyar, crear i hostatjar un Fòrum Web Delibera** amb l'objectiu d'atraure a través de l'ús d'eines innovadores, una major participació en el procés.

2.3. Redacció del Pla de Participació

Els resultats dels qüestionaris contestats i del Fòrum Web (hi van participar 18 persones) van servir de base per la **redacció definitiva de la proposta de Pla de Participació** i la identificació d'aquells elements del Pla subjectes de ser reglamentats que han format part de l'elaboració del Reglament.

FASE 4. AVALUACIÓ I DEVOLUCIÓ DEL PROCÉS

Amb la voluntat d'avaluar el procés de participació ciutadana en el seu conjunt (moments i procés) es va dissenyar i enviar un **qüestionari d'avaluació** que ha permès conèixer les debilitats i fortaleces del procés, així com identificar aquells aspectes a millorar per tal d'avançar cap a una participació ciutadana de qualitat. Dels resultats del qüestionari s'ha elaborat un informe.

La redacció definitiva de la Diagnosi de la realitat de la participació ciutadana al municipi i del Pla de Participació Ciutadana es va lliurar a l'Ajuntament de Masquefa durant el mes de maig del 2006. El Pla inclou un apartat de retorn a la ciutadania, preveient-ne l'exposició pública, la discussió municipal i l'aprovació. Finalment, el Pla també preveu un sistema de participació de cara al seu seguiment i avaluació continua de les actuacions proposades. El sistema proposat d'execució i seguiment ha de permetre una reflexió permanent entre les entitats ciutadanes i l'ajuntament per tal d'introduir les possibles adaptacions que la realitat pugui demanar.

3.-CONTEXTUALITZACIÓ DEL MUNICIPI DE MASQUEFA

El context, els condicionants i les tendències que s'observen en el municipi en els darrers anys, condicionen fortament les dinàmiques locals, i més específicament els plantejaments **sobre la participació ciutadana**. Aquest condicionants són els aspectes vinculats: al creixement demogràfic, a la cohesió i a la convivència entre els diferents col·lectius i perfils de població, així com la seva derivació d'aquests en termes econòmics i en la demanda de serveis municipals.

En els darrers anys Masquefa ha guanyat en població, majoritàriament provinent de la província de Barcelona o de la seva àrea metropolitana, tot i que del total de 7.315 habitants, 370 són estrangers. Això significa que el 5,1% dels ciutadans provenen de 39 nacionalitats diferents. Si analitzem la distribució segons la nacionalitat, destaca el col·lectiu marroquí amb un 36%. La població nouvinguda és majoritàriament espanyola. Els nouvinguts autòctons entre l'any 2000 i 2003 provenen majoritàriament de la província de Barcelona.

Els canvis demogràfics assenyalats tenen una sèrie de conseqüències que generen noves necessitats i nous reptes pel municipi:

- ✓ **Descohesió territorial:** les noves zones residencials comporten cert trencament entre la població "nouvinguda" i la resta.
- ✓ **Descohesió familiar:** el recolzament familiar que es pot donar entre diferents membres de la família residents al mateix municipi es perd en un context migratori on les noves famílies residents no tenen parentius al poble i, per tant, es generen una sèrie de demandes que han de ser cobertes pels serveis municipals.
- ✓ **Major demanda de serveis i major exigència a aquests.** Vinculat al punt anterior es planteja una reflexió sobre les inèrcies dels sectors nouvinguts a exigir a les administracions una àmplia oferta de serveis, més pròpia d'una gran ciutat que d'un poble, amb les conseqüents dificultats per satisfer aquesta demanda
- ✓ **Risc de convertir-se en ciutat-dormitori.** Si no s'orienta el canvi demogràfic amb vocació integradora, hi ha el risc d'una creixent descohesió i distanciament entre diferents col·lectius de població, amb segments importants que utilitzaran el municipi només com a residència nocturna.
- ✓ La **situació en relació a la participació associativa** de la població autòctona a Masquefa no és extensiva a la **població immigrada**. Com és

habitual en tot procés migratori, la manca d'arrelament a la ciutat, les situacions de provisionalitat i de vulnerabilitat, la manca d'experiència associativa democràtica en certs països d'origen, un baix nivell formatiu o el desconeixement de la llengua, que limita les competències necessàries per relacionar-se amb la societat autòctona, són alguns dels factors que dificulten la participació de la població immigrada a les associacions de la vila i, en general, a la resta d'activitats socioculturals.

- ✓ En quant a la **participació associativa de la població nouvinguda de nacionalitat espanyola**, majoritàriament arribada de la corona metropolitana de Barcelona, si bé és escassa en un inici, es percep que progressivament va formant part del teixit associatiu del municipi, sigui associant-se a entitats ja existents al territori, o bé creant-ne de noves. Alhora, és destacable la seva participació en el Consell de Participació Ciutadana i Convivència i en les seves Comissions de Treball.
- ✓ L'escassa **participació de la població nouvinguda**, i d'aquesta, especialment la d'origen estranger, en **les activitats col·lectives del municipi**, ja que generalment es limita al consum com espectadors d'actes festius i populars. Aquest factor, pot representar un dèficit important sobre la governabilitat futura de la convivència.

Per afrontar els nous reptes que planteja el context actual, l'Ajuntament de Masquefa considera que la participació ciutadana és una eina que pot potenciar la integració de la població nouvinguda i la convivència entre els ciutadans de tota la vida i els nouvinguts. Es parteix de la idea que la participació ciutadana pot ser un mitjà per canalitzar les demandes socials en un municipi que està creixent acceleradament; i com una eina per afrontar els nous reptes que avui suposa desenvolupar polítiques per millorar la convivència, la cohesió social, la integració de la població nouvinguda i de proximitat.

4.- DIAGNOSI COMPARTIDA

L'objectiu del document de diagnòstic no ha estat fer una explicació exhaustiva i detallada de la realitat de Masquefa en matèria de participació ciutadana, sinó apuntar els grans blocs que han permès avançar en la redacció definitiva de la proposta de Pla de Participació i del Reglament. Com s'ha explicat en l'apartat anterior el document és fruit del recull d'aportacions de membres de diferents entitats, vilatans/es a títol individual, i les contribucions de diferents membres de l'equip de govern i dels diferents tècnics municipals. Aquestes contribucions es van recollir a partir de diverses entrevistes i d'enquestes, de reunions de treball amb l'ajuntament i del taller de participació celebrat el dia 2 de març.

La diagnosi s'estructura en sis blocs, cadascun dels quals se subdivideix en diferents apartats que s'expliquen de forma resumida per facilitar-ne la comprensió.

I. Marc Conceptual

✚ Què entenem per Participació Ciutadana

✚ Límits i reptes de la participació ciutadana a Masquefa

II. Organització Municipal

✚ L'organització municipal i la coordinació interna

✚ Relació entre l'Ajuntament i la població de Masquefa

✚ Sistemes d'informació i d'Atenció Ciutadana

✚ Iniciatives, percepció i expectatives dels departaments municipals

III. Com s'estructura la participació a Masquefa

✚ Òrgan Estable de Participació Ciutadana

✚ Projectes de participació ciutadana

✚ Consultes amb sectors de veïns/es

IV. Com funciona l'organització de la participació a Masquefa

✚ Òrgan Estable de Participació Ciutadana:

- El Consell de Participació Ciutadana i Convivència a Masquefa
- Funcionament intern del Consell
- Comissions de Treball del Consell

✚ Projectes de participació ciutadana

✚ Consultes amb sectors de veïns/es

V. El Servei de Participació Ciutadana de l'Ajuntament

VI. El Model Organitzatiu que volem

✚ Organització Municipal-Servei de Participació Ciutadana

✚ Òrgans de participació i projectes de participació

VII. El Teixit associatiu i la ciutadania no organitzada a Masquefa

I. Marc Conceptual.

Què entenem per Participació Ciutadana

El primer pas per concretar les línies generals sobre les quals l'Ajuntament de Masquefa vol promoure la participació ciutadana és conèixer què entenem per aquest concepte. A partir d'una definició compartida i construïda conjuntament, podrem avançar cap a la concreció dels objectius, les premisses, els criteris metodològics, les línies generals i les seves corresponents propostes d'actuació que hauran de configurar el Pla de Participació Ciutadana i el seu corresponent Reglament. En base a les diferents visions aportades, la definició que més grau d'acord ha generat és aquella segons la qual la participació ciutadana és: **"la implicació dels veïns/es en les polítiques municipals o en el foment d'espais de debat i la construcció col·lectiva d'anàlisis i propostes, per tant, és una eina per millorar la presa de decisions respecte les polítiques públiques. Aquesta implicació comporta espais de relació i comunicació entre la ciutadania i l'ajuntament"**.

Límits i reptes de la Participació Ciutadana al municipi:

Els límits i reptes de la participació Ciutadana a Masquefa més expressats i posats de manifest per part de les persones que han contribuït en l'elaboració d'aquest diagnòstic han estat:

- **Eina facilitadora.** La participació ciutadana no contribueix per si sola, a resoldre els problemes, però és una eina que permet augmentar el protagonisme de la ciutadania i facilita el procés d'integració de la població nouvinguda al municipi.
- **Més participació.** Tot i que la població de Masquefa no percep la participació ciutadana com una necessitat, es considera que des de l'ajuntament encara s'hauria de potenciar més la participació dels vilatans/es.
- **Poques persones que participen a molts llocs.** La participació sol estar protagonitzada normalment per les mateixes persones, les quals solen ser alhora les que formen part de les entitats. Aconseguir fer atractiva la participació ciutadana amb l'objectiu d'augmentar la quantitat i qualitat de la participació ciutadana, assolint una major implicació d'aquells veïns i veïnes que no formen part del teixit associatiu de Masquefa.
- **Els canvis demogràfics.** Aquella població amb més dificultat per participar són els nouvinguts d'origen estranger. Pel que fa als nouvinguts catalans o espanyols, aquests mostren una certa resistència

a la participació durant el primer temps d'arribada a la vila, però posteriorment comencen a participar amb normalitat, ja sigui a través de les entitats, dels òrgans de participació existent o dels esdeveniments col·lectius.

- **Ordenar i planificar.** Necessitat i idoneïtat de l'elaboració del Pla de Participació del Municipi i l'aprovació del Reglament per part de l'Ajuntament.
- **Perdre la por a la participació ciutadana** per part de l'equip de govern ja que aquesta sempre implica certs riscos per els polítics

II. Organització Municipal

L'organització municipal i coordinació interna:

L'Ajuntament de Masquefa s'organitza en quatre àrees, cadascuna de les quals aglutina diferents regidories i es divideix en diferents serveis i programes. Les àrees són: **Àrea I:** Organització i Atribucions a l'àrea del territori; **Àrea II:** Economia, Hisenda i Administració; **Àrea III:** Serveis Personals i **Àrea IV: Governació, Interior i Serveis Sectorials.** En aquesta darrera àrea s'hi troba: **Alcaldia, Governació, Participació Ciutadana** i Comunicacions i Noves Tecnologies. Per tant, tot i que participació ciutadana no depèn directament d'Alcaldia, fet que reforçaria el **lideratge polític** necessari per aconseguir que la participació esdevingui part de la cultura organitzativa, sí que es troba sota la mateixa àrea. Precisament en aquests moments s'està portant a terme la reforma d'un espai amb la finalitat de **descentralitzar** aquesta àrea de l'edifici de l'ajuntament. La finalitat d'aquesta actuació és que tots els serveis personals es trobin ubicats en un mateix espai per tal que puguin treballar de forma coordinada i transversal i així donar un millor servei a la ciutadania.

Malgrat que l'estructura organitzativa està pensada per facilitar la coordinació i el treball transversal entre les quatre àrees, a la pràctica no existeix de moment, un funcionament fluid de treball i de comunicació entre aquestes. Per tant, es constata la **necessitat de generar sistemes estables de relació i comunicació per afavorir un treball transversal.** En aquest sentit, la participació ciutadana pot facilitar aquest camí ja que requereix de treball coordinat entre diferents regidories. L'impuls d'un sistema de treball més relacional i coordinat entre àrees, regidories i serveis, es veuria afavorit per l'existència d'un **protocol de procés** conegut per tots els membres del consistori.

Relació entre l'Ajuntament i la població de Masquefa: Sistemes d'informació i d'Atenció Ciutadana

El nivell bàsic i necessari de la participació ciutadana és la informació i la comunicació ja que per aconseguir la implicació i responsabilització de la població en l'acció de govern, en primer lloc, **s'ha de garantir a la ciutadania l'accés a la informació i a ser escoltada.**

La transmissió d'informació es dona a través dels anomenats **canals de comunicació**, que són mitjans i recursos que posen en contacte i faciliten la transmissió d'informació interactiva entre els polítics, els tècnics i els ciutadans. Existeixen els canals de comunicació **interns:** per facilitar i promoure la informació i comunicació entre les diverses àrees i els canals de comunicació **externs:** aquells existents entre l'Ajuntament i la ciutadania en ambdós sentits.

En quan als **canals de comunicació interns**, no existeix cap protocol establert ni espais definits de circuit. Aquesta feblesa en la comunicació interna entre serveis-regidories i àrees augmenta el desconeixement mutu sobre les polítiques locals que porta a terme l'Ajuntament i dificulta la implementació de polítiques transversals. Per aconseguir que la participació sigui una actuació transversal, és necessari garantir una bona comunicació interna, pas bàsic per dur a terme qualsevol coordinació.

Pel que fa a la **comunicació externa**, tot i que en els darrers anys s'ha donat un impuls a la política de comunicació i actualment funcionen amb regularitat diversos mitjans de comunicació (TV Masquefa, Ràdio Masquefa, Pàgina Web Interactiva, Revista Municipal-semesteral, El Tomb-mensual, el Butlletí semesteral del Consell) es constata que aquests operen com a canals de sortida (emissió d'informació Ajuntament-Ciutadania) però manquen canals d'entrada (recepció d'informació, suggeriments, queixes...de la ciutadania a l'Ajuntament). A més, hi ha una opinió generalitzada que malgrat l'existència d'eines comunicatives, aquestes no són efectives doncs sovint la informació arriba amb retard o no arriba (cas de les urbanitzacions), és poc actualitzada i amb una periodicitat massa laxa. Per tant manca comunicació més del dia a dia i que arribi a tota la població. En aquest sentit els veïns/es que viuen a les urbanitzacions són els més afectats doncs consideren que no hi ha una comunicació fluïda entre el poble i les urbanitzacions.

A Masquefa no existeix una **Oficina d'Atenció al Ciutadà** i per tant, és en el taulell de registre d'entrada on s'atenen les demandes, queixes, suggeriments, instàncies, etc..Aquest fet dificulta molt una resposta àgil i ràpida per part de l'ajuntament i provoca la sensació generalitzada que **la població no se sent escoltada pel consistori**. Una **administració pròxima a la ciutadania** comença per la primera atenció. És per això que seria òptim establir un servei integrat d'informació i atenció a la ciutadania que faciliti la seva relació amb l'Ajuntament. Aquest servei es podria articular a través d'una OAC concebuda com un esglau primari de la informació municipal que atengués les peticions i consultes ciutadanes d'una manera àgil i eficaç.

Iniciatives, percepció i expectatives dels departaments municipals

L'Ajuntament de Masquefa ha demostrat un cert dinamisme en matèria de participativa, doncs des de l'any 2000 ha impulsat diferents experiències en aquest àmbit i des de l'inici d'aquesta legislatura compta amb una regidoria i servei de participació ciutadana. En aquest sentit, es percep unanimitat respecte la **voluntat de continuar endegant processos participatius**. Tot i això, molt poques regidories n'han endegat algun i gairebé cap ha considerat que en el seu departament hi hagi algun projecte o actuació que pot ser susceptible de requerir un procés participatiu.

Per altra banda, alguns serveis fan amb regularitat consultes als veïns i veïnes sobre determinades actuacions polítiques, tot i que no es coordinen ni es comuniquen amb el Servei de Participació Ciutadana ni amb el Consell de Participació. Això posa de manifest una **diversitat de visions i manca de criteris comuns sobre què s'entén per participació ciutadana**, fet que dificulta la gestió de processos i pot portar a situacions de desencís i cansament per part de la ciutadania que participa en els processos impulsats des de l'Ajuntament (se'ls consulta però no se'ls deixa participar en la definició o bé no se'ls hi retornen els resultats). Per fer front a aquesta situació, seria interessant portar a terme accions de sensibilització i formació en matèria participativa adreçada a polítics i tècnics.

Respecte al "sentir del poble" la majoria de serveis i regidors/es s'han lamentat de no disposar de suficient informació sobre les problemàtiques, inquietuds o suggeriments veïnals. Segurament l'accelerat creixement demogràfic que està vivint Masquefa dificulta encara més aquesta comunicació de proximitat i en aquest sentit la participació ciutadana és una eina que pot facilitar la integració, la cohesió social i la convivència veïnal.

III. Com s'organitza la participació a Masquefa:

L'ajuntament de Masquefa ha dut a terme experiències participatives des de fa sis anys, quan a l'any 2000 es va elaborar una diagnosi participativa de convivència a demanda del regidor d'Ensenyament i d'Urbanisme del moment. La petició va ser motivada per certs problemes de convivència entre els escolars del poble. Fruit d'aquest procés es va crear l'any 2002 el **Consell de Participació i Convivència a Masquefa** a partir del qual s'havien d'articular les recomanacions establertes en el diagnòstic esmentat.

En el moment de la creació del Consell de Participació i Convivència es va considerar adient organitzar la participació del municipi a través d'aquest Consell com l'òrgan més ampli i permanent de participació i deliberació de les problemàtiques que afecten la globalitat de la vila, i que en lloc de crear altres consells sectorials, els temes específics que afecten a la població fossin tractats a través de comissions de treball específiques. Per la realitat geogràfica i demogràfica del poble, no es va considerar oportú la creació d'òrgans territorials. En lloc d'aquests, s'estableix la figura dels representants de l'alcaldia que anomenats per aquesta tenen les funcions d'informació i canalització de les demandes entre els veïns/es i l'alcaldia.

És a partir de l'any 2003 que es crea la **Regidoria de Participació i Relacions Ciutadanes** i el Servei Municipal de Participació Ciutadana, malgrat que ja des de l'any 2000 es portaven a terme experiències de participació, les quals depenien d'Ensenyament. Actualment el regidor de Participació Ciutadana, ho és també de Comunicacions, Noves Tecnologies i d'Educació (canvi de nom des de l'any 2004). Les tres primeres depenen de l'àrea IV: Governació, Interior i Serveis Sectorials i Educació depèn de l'Àrea III: de Serveis Personals. A més aquest regidor també és el tercer tinent d'alcalde de l'Ajuntament. El **Servei de Participació Ciutadana compta** amb dos recursos humans, una tècnica que compagina participació amb noves tecnologies i educació i una altra persona que porta comunicacions i fa tasques de suport administratiu a la regidoria de participació, educació i noves tecnologies. Per altra part, de manera habitual es porten a terme consultes als veïns/es sobre temes puntuals que afecten a la vida del municipi.

En síntesi, l'organització actual de la participació ciutadana a Masquefa es basa en els següents espais:

1.- Òrgan Estable de Participació Ciutadana:

Consell de Participació i Convivència concebut com l'òrgan més ampli i permanent de participació i deliberació de les problemàtiques que afecten la globalitat de la vila, on representants de la ciutadania debaten amb responsables

polítics sobre els afers públics de Masquefa i partir del qual es treballen els diferents temes sectorials, vertebrats a través de les **Comissions de Treball**:

COMISSIONS DE TREBALL VIGENTS ACTUALMENT
Comissió de Mobilitat i Barreres Arquitectòniques
<ul style="list-style-type: none"> • Campanya de mobilitat i barreres arquitectòniques • "Projecte de Voluntariat"
Comissió Cívica i de Medi Ambient.
Comissió Festa Major

També trobem altres fórmules que, tot i que no són Consells o Comissions formalment constituïts, també han tingut un funcionament ordinari:

- Plataforma ciutadana contra la supressió del pas a nivell
- Coordinadora d'Afectats per l'Abocador de Can Mata
- Associació del grup de voluntaris de Masquefa
- Fira d'Infants i la Joventut
- Alcaldes de barri o representants de l'alcaldia

2.- Projectes de participació ciutadana

- Procés de participació vilatana en la Revisió del Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM). Inici any 2002 i no es va acabar.
- Procés de Participació Ciutadana per elaborar l'auditoria ambiental (A21). Inici al gener de 2003 i va acabar a l'octubre de 2003.
- Procés de participació ciutadana per escollir el nom de l'escola bressol Municipal. Inici al gener de 2004 i va acabar a l'abril de 2004.
- Procés de participació ciutadana per la Festa Major. Inici al juliol de 2004 i va acabar al setembre de 2005.

3.- Consultes amb sectors de veïns/es

- Pla Pilot de Drogodependències. Es porta des de Benestar i Joventut
- Estudi de les Necessitats de la Gent Gran. Es fa des de Benestar
- Pla de Salut del Municipi
- Participació del Civisme: ordenança cívica
- Consulta ubicació d'una escola en un indret on hi havia una línia d'alta tensió
- Consulta pel soterrament de la via del tren

IV. Com funciona l'estructura de Participació Ciutadana a Masquefa

1.- Òrgan Estable de Participació Ciutadana:

El Consell de Participació Ciutadana i Convivència a Masquefa. El seu funcionament intern i Comissions de Treball específiques.

En el moment de la creació d'espais de participació ciutadana, es va considerar adient crear un sol òrgan estable, el Consell de Participació Ciutadana i Convivència a partir del qual es tractessin els temes més sectorials mitjançant comissions de treball específiques. En conseqüència, el Consell és concebut com l'òrgan més ampli i permanent de participació i deliberació de les problemàtiques que afecten la globalitat de la vila.

Segons el seu reglament, aprovat l'any 2002, el Consell és un espai de treball per a la corresponsabilitat ajuntament-vilatans/es en la presa de decisions respecte a les polítiques públiques, una eina de desenvolupament d'una democràcia més participativa i un espai per l'educació, la diversitat i la convivència. Hi formen part una persona representant de cada centre educatiu, de cada entitat o associació cultural, artística, de veïns, de solidaritat o esportiva, dos vilatans/es a títol individual considerades persones de bé i un representant de cada grup polític amb representació a l'ajuntament més els regidors/es que estiguin implicat en temes de l'ordre del dia. **Malgrat que els estatuts i el reglament són valorats positivament, les seves funcions, competències i comissions de treball són poc conegudes** pels propis membres del Consell, per els tècnics/ques i polítics municipals. Aquest desconeixement encara és més patent per part de la ciutadania de Masquefa.

Si bé la vida del Consell ha tingut moments de gran activitat i dinamisme, actualment es percep cansament per part dels seus membres, crisis de participació en la Comissió permanent, **falta d'iniciativa propositiva** i s'apunta a un cert enfrontament entre l'Ajuntament i el Consell degut a que aquest és considerat per persones del consistori com un òrgan crític respecte la política municipal. Aquest fet dificulta la relació entre les entitats i l'Ajuntament. En aquest sentit, es detecta **poca participació tècnica i política al Consell i a les Comissions de treball** i quan es participa, aquesta ve determinada per si afecta o no al departament corresponent. La poca implicació política al Consell i a les comissions de treball, genera una pèrdua de credibilitat sobre el sentit de l'òrgan per part dels seus membres.

Tot i això, els membres del Consell, consideren que el seu **funcionament intern és positiu** en quan a la lliure expressió de les seves idees, a la documentació

rebuda, el lloc i els horaris de les reunions i respecte la relació que s'estableix entre les diferents entitats.

En quan a les comissions de treball, es considera que si bé aquestes responen a les problemàtiques de la vila, no recullen totes les necessitats actuals i per tant, seria necessari la creació de noves comissions (Infància, Immigració, Joventut)

2.- Projectes de participació ciutadana

Projectes de participació ciutadana

La voluntat política dels darrers equips de govern ha fet que es portessin a terme un seguit de processos participatius impulsats des del Consistori. Aquests han tingut **efectes positius** en la generació de dinàmiques ciutadanes i de corresponsabilització, però també ha tingut **efectes negatius** que han vingut donats pel qüestionament de certs projectes degut a la manca de visibilitat de les propostes recollides, o per la manca d'avaluació i seguiment posterior. Es detecta un efecte negatiu especialment en aquells projectes que no s'han tancat adequadament o no s'han acabat i s'han quedat paral·litzats sense exposar-ne els motius (POUM, Festa Major)

Per tant, es constata que, la manca de retorn i de resultats dels processos participatius a la població, ha portat a un **cert desencís i cansament** per part de la ciutadania i dubtes sobre la capacitat de l'Ajuntament de resoldre els problemes que aquesta li planteja.

Pel que fa al funcionament, tant en la major part dels processos participatius, com en els òrgans estables, no s'ha potenciat massa la participació ciutadana a títol individual.

Finalment, s'adverteix una **manca de vinculació** entre els projectes participatius, el Consell i les seves comissions específiques.

3.- Consultes amb sectors de veïns/nes

Des de l'Ajuntament de Masquefa hi ha una pràctica regularitzada de dur a terme consultes des de diferents departaments a veïns i veïnes per qüestions que els afecten o per conèixer la seva opinió, suggeriments o inquietuds. Aquest tipus de consultes en general tenen un **alt índex de participació** però sovint, només són conegudes pels polítics i tècnics de les àrees temàtiques a les que corresponen. En aquest sentit, s'ha apuntat la possibilitat de crear Consells Territorials ja que aquests treballen més directament sobre les problemàtiques o necessitats quotidianes del nucli, urbanització o territori. Tot i això, es detecten visions

contraposades al respecte, doncs hi ha qui pensa que la creació d'aquest tipus de Consells desvirtuaria el sentiment d'unitat de poble.

En determinats casos, s'ha observat que quan les consultes responen a problemes que afecten individualment al veïnat, aquestes tenen un nivell d'implicació més elevat que els projectes de participació dissenyats com a tals. En aquest sentit, es constata que un dels reptes de la participació ciutadana a Masquefa és la creació d'una cultura de la participació que aconsegueixi fer el salt que permeti **passar d'una participació per "interès individual" a la contribució per "interès ciutadà"**.

V. El Servei de Participació Ciutadana

És a partir de l'any 2003 que es crea la Regidoria de Participació i Relacions Ciutadanes i el Servei Municipal de Participació Ciutadana (SPC). Aquest compta amb dos recursos humans, una tècnica que compagina participació amb noves tecnologies i educació i una altra persona que porta comunicacions i fa tasques de suport administratiu a la regidoria de participació, educació i noves tecnologies. La **insuficiència de recursos humans i econòmics** dedicats plenament a participació ciutadana impedeix que es pugin dur a terme tot allò que es pretén fer.

Per altra banda, els programes i actuacions que es porten a terme des de SPC no **són suficientment coneguts** per part del resta del consistori. Al mateix temps es constata una **manca de coneixement global** per part del SCP sobre tot allò que es dur a terme en matèria participativa al poble. Aquesta situació reflecteix la falta de coordinació i comunicació interna entre els diferents serveis municipals.

No obstant això, les actuacions del SCP que són conegudes per la resta de l'organització municipal i per la ciutadania, són ben valorades. En aquest mateix sentit, es valora que la contractació de **personal tècnic en el SPC ha significat un impuls per augmentar la cultura participativa de la vila.**

VI. El model organitzatiu que volem

En aquest apartat, cal recordar que l'objectiu del diagnòstic és identificar les grans línies que han d'orientar la redacció del Pla de Participació Ciutadana. És per això que durant la construcció col·lectiva sobre la realitat de la participació a Masquefa, a través de la qual s'han identificat els punts més forts i més febles d'aquesta, també s'ha reflexionat sobre quines serien les bases que haurien d'orientar el futur model del Pla de Participació. Aquest apartat pretén, doncs, fer una síntesis molt esquemàtica sobre els aspectes més importants a corregir o a enfortir i apuntar algunes idees de millora respecte el model organitzatiu que s'ha plantejat durant la fase de diagnosi.

Organització Municipal- Servei de Participació Ciutadana (SPC)

Una condició necessària perquè la participació ciutadana funcioni és el **treball transversal** dins l'Ajuntament, implicant-hi tots els tècnics/es i totes les àrees del Consistori. Per tant, cal integrar la participació ciutadana en el conjunt de l'Administració local i s'ha de treballar des d'una visió transversal. Per fer-ho cal impulsar una tasca de generació **d'espais de coordinació i comunicació interns** que possibilitin l'execució de polítiques i actuacions transversals.

Aquesta premissa significa que les actuacions, processos i projectes de participació ciutadana no han de dependre només del **Servei de Participació Ciutadana (SPC)**. Tot i això, en el moment actual de Masquefa, es considera adient disposar d'un Servei de Participació Ciutadana, que tot i no concebre'l com un compartiment estanc, ha de ser l'encarregat d'impulsar la participació ciutadana al municipi i per tant, d'esdevenir **un referent i un suport** per a la resta de regidories que volen impulsar processos de participació ciutadana.

En aquest sentit, el SPC hauria de ser un referent metodològic i centralitzar la informació sobre tot allò que es fa en matèria participativa. Així mateix, hauria de ser un recurs que ordeni i estableixi les directrius participatives amb l'objectiu de **garantir la qualitat i la coordinació** entre els diferents òrgans i projectes participatius. Per tant, el SPC hauria de vetllar perquè els processos, canals i actuacions de participació ciutadana que s'impulsin des de l'Ajuntament emanin dels principis, els valors i els criteris que estableix el **Pla de Participació Municipal de Masquefa**.

Òrgans de participació i projectes de participació

La participació ciutadana s'ha d'organitzar a través d'un model que es sustenti en òrgans de participació estables i en projectes puntuals de manera coordinada. Per altra banda, és necessària la recerca d'altres mecanismes que impulsin la participació fora d'aquests dos espais ja que es constata que l'existència del

Consell i les Comissions de Treball no cobreixen la totalitat de les necessitats de la participació i no potencien la participació ciutadana fora de la pròpia activitat del Consell.

No hi ha unanimitat sobre la idoneïtat de crear **Consells Territorials**, tot i que es considera interessant augmentar la interlocució amb entitats o associacions vinculades al territori. Destaca el cas de La Beguda, com a nucli diferenciat de Masquefa que requeria d'algun òrgan específic.

Es considera que seria adient la generació de projectes sectorials i territorials indistintament, uns més adreçats a problemàtiques concretes de la realitat de cada nucli i d'altres més integrals o sectorials però que afecten al conjunt de la població

VII. El Teixit associatiu i la ciutadania no organitzada a Masquefa

Masquefa té un **teixit associatiu ric i nombrós** tant en quantitat, ja que actualment estan inscrites 40 associacions en una població de prop més de 7.300 persones, com en qualitat, per la diversitat d'àmbits que representen (cultural, esportiu, veïnal, social, solidari...).

Amb tot, hi algunes associacions amb gran presència i tradició a la vila, com és el cas de *L'Alzinar Societat Recreativa i Cultural* que compte amb uns 800 socis i d'altres amb molta menys representativitat, com és el cas de la *Colla de Diables Pixafocs i Cagaespurnes* (20 socis) o la *Colla de Ball de Bastons* que aproximadament té 20 associats. Per tant, hi ha entitats que compten amb una gran base social de persones i realitzen **activitats amb forta tradició i arrelades al municipi** i per altra banda, n'hi ha que estan molt centrades en el desenvolupament de la seva activitat específica de manera que la seva **participació està condicionada a interessos molt concrets**.

Malgrat el volum d'associacions, es detecta una certa **atomització del teixit associatiu** ja que hi ha un col·lectiu de persones que estan presents a moltes associacions. Aquesta **falta de renovació** fa que sempre "siguin els mateixos" a tot arreu. S'apunta una necessitat de fomentar el coneixement sobre els objectius i activitats de les entitats entre la ciutadania no organitzada, amb l'objectiu de potenciar la **incorporació de noves persones en el teixit associatiu vigent**. Cal destacar que la major part dels contactes que existeixen entre la ciutadania i les entitats es donen en el terreny festiu.

Per altra banda, s'observen molt **pocs espais de relació i treball mutu** entre les diferents entitats del poble. En aquest sentit hi ha manca d'espais o equipaments d'ús comú que facilitarien un treball conjunt i un enfortiment del sector.

La **relació que s'estableix entre el teixit associatiu i l'Ajuntament** no passa per un moment massa constructiu, doncs es manifesten algunes diferències dins del òrgans de participació (Consell de Participació i Convivència) i alguns problemes no resolts respecte l'organització de la Festa Major. És per això que hi ha unanimitat sobre la necessitat de millorar aquesta relació i de crear una política associativa actualment inexistent.

En quan a **la participació de la població nouvinguda**, s'observa que aquella que prové d'altres indrets de Catalunya o d'Espanya, durant el primer temps d'arribada no participa massa, però progressivament la seva presència en el teixit associatiu augmenta. Per contra, el col·lectiu de nouvinguts d'origen estranger (sobretot extra comunitari), és el que més dificultats de participació demostra ja que gairebé no

forma part de cap associació del poble i la seva participació es limita a una certa presència en els espais de relació i lleure, sobretot, per part dels infants i de les seves mares. A més s'ha de tenir en compte que aquesta presència és com a usuaris o espectadors, i no com a membre promotors d'aquestes.

Aquest fet contribueix a la visió expressada per diverses persones, segons la qual, actualment hi ha un sentiment diferenciat de pertinència al poble segons el temps de residència al mateix.

5.-Pla de Participació Ciutadana de Masquefa

Aquest document és fruit d'un treball d'elaboració participativa del Pla de Participació. A partir d'una estructura bàsica, recull les aportacions de diferents entitats i vilatans/es, i les contribucions de diferents membres de l'equip de govern i dels diferents tècnics municipals. Aquestes contribucions es van recollir a partir de diverses entrevistes, reunions de treball amb entitats i amb el mateix ajuntament.

El Pla de Participació és una marc orientador que pretén ordenar la participació ciutadana al municipi de Masquefa i fixa un conjunt d'objectius per aquest període o mandat municipal. El mateix Pla preveu un sistema de participació de cara al seu seguiment i avaluació continua de les actuacions proposades. El sistema proposat d'execució i seguiment ha de permetre una reflexió permanent entre les entitats ciutadanes i l'ajuntament per tal d'introduir les possibles adaptacions que la realitat pugui demanar.

Als annexes d'aquest document es fa esment a les diferents entitats i persones que han participat i contribuït a l'elaboració d'aquest document.

El Pla de Participació s'estructura en els següents apartats:

I) Premisses

II) Concepte, visió i objectiu del foment de la participació

III) Principis i voluntat de l'Ajuntament

IV) Criteris metodològics

V) Objectius del Pla de Participació Ciutadana(PPC)

VI) Línies estratègies, actuacions i propostes

- 1) L'Organització Municipal
- 2) La comunicació i la informació
- 3) El Model de Participació Ciutadana
- 4) Foment de l'Associacionisme
- 5) Avaluació dels processos

VII) Implementació, seguiment i avaluació del Reglament i del Pla de Participació Ciutadana

I) Premisses

El Pla de Participació Ciutadana (PPC) sorgeix amb la intenció de refermar i fer pública la voluntat de l'Ajuntament de Masquefa d'impulsar els mitjans necessaris per incrementar i fer efectiva la participació de les vilatanes i vilatans de Masquefa en els afers públics i la vida col·lectiva de la vila. Aquest pla de treball en el marc de l'acció municipal s'articula a partir de les següents premisses:

- ✓ La voluntat de **partir de la feina ja realitzada anteriorment**, per tant, es tracta d'aprofundir en les potencialitats del model de participació preexistent i millorar els seus punts febles.
- ✓ El **Pla de Participació Ciutadana (PPC)** té sentit en la mesura que es porti a terme, per tant, és un **procés** que es fonamenta en la **pràctica, l'avaluació i l'aprenentatge conjunt** entre els diferents actors institucionals i socials que hi intervenen. S'hauran d'anar consolidant estratègies col·lectives, espais de relació i una nova cultura de la participació social i política de la ciutadania en els afers comuns de la vila.

II) Concepte, visions i objectius de la participació ciutadana

L'objectiu és el **creixement del protagonisme de la ciutadania** a través de la construcció d'una ciutadania més activa i implicada en els afers que afecten al municipi. Es tracte de facilitar el sorgiment de vilatanes i vilatans, organitzats o no que actuïn com a **contrapès crític i propositiu de l'administració local** i facilitar-li, així, un major coneixement de l'opinió pública per elaborar amb majors garanties d'èxit les respostes que puguin sorgir de la demanda ciutadana.

La participació no defuig el conflicte, però està en la base de la seva solució ja que a llarg termini té la **capacitat de generar cohesió social, de facilitar la creació, el consens i de gestionar millor els conflictes**. En definitiva, la participació **comporta diverses funcions**: debatre i deliberar obertament, intervenir en el procés de decisió d'execució i de control de les decisions preses de forma compartida i avaluar el procés i els resultats.

El foment de la participació vol **aproximar l'organització municipal a la ciutadania**, fent-la més permeable, i reforçar el coneixement i la implicació ciutadana en la vida del municipi, com a vies necessàries per **avançar en una democràcia de la qualitat**. Es considera clau per reforçar ciutadania activa, identificada amb el seu municipi, i per elaborar polítiques públiques i intervencions més properes a una realitat cada vegada més complexa i a un teixit social cada cop més divers, amb els quals l'organització municipal ha de comptar.

Cal **distingir** entre la participació que té per finalitat la **transformació social** (enfortiment del teixit social i associatiu, de la democràcia i de la gestió pública) en contraposició a la participació entesa com a **legitimació de les decisions polítiques**, que acostuma a generar percepcions de desil·lusió i d'instrumentalització entre la ciutadania.

III) Principis i voluntat de l'Ajuntament

L'Ajuntament expressa la voluntat de fomentar la participació amb els següents principis.

- Impulsant un **procés educatiu i pedagògic** que es fa a través de l'aprenentatge col·lectiu i compartit, un procés que requereix d'espais i de moments per a la informació, la deliberació, la devolució i l'avaluació entre tots i totes per adequar-se als objectius i a les necessitats de cada moment.
- Avançant cap a una nova **cultura política participativa** des de la pròpia administració.
- Incrementant la **formació cívica i democràtica de la ciutadania**, tot promovent un millor coneixement de les institucions democràtiques locals i de l'art i les dificultats del bon govern.
- Fent que tot procés participatiu respecti els **criteris participatius** que especifica el Pla de Participació. Això implicarà facilitar materials informatius i de deliberació, oferir espais i dinàmiques de diàleg, posar a punt mecanismes per retornar els resultats del projecte/procés als seus participants i per avaluar tant el procés com els resultats
- Impulsant la vida associativa de la vila, tot col·laborant en el **desenvolupament del teixit associatiu**, tot fomentant estructures d'auto-organització, l'associacionisme i la participació de les persones i grups que es troben en pitjor situació d'interlocució social.
- Creant i fent funcionar **estructures col·lectives de deliberació** i de creació de consens sobre el funcionament de la ciutat, que fomentin una reflexió i visió global per damunt de visions limitades a interessos o problemes immediats de tipus partidista, corporatiu o individual.
- Promovent la **corresponsabilitat en els afers públics**: Involucrar la ciutadania en el plantejament i la governabilitat de la vila.
- Convertint la participació en una **eina integradora** que faciliti la cohesió social i la convivència ciutadana.

IV) Criteris metodològics

Abans de desenvolupar les línies estratègiques d'aquest Pla, es necessari posar de relleu els criteris metodològics que han de marcar el desplegament de la participació ciutadana a Masquefa, criteris que hauran de complir els òrgans, projectes i mecanismes dels quals disposi l'Ajuntament.

- Entendre la participació com un procés** que ha de preveure moments i procediments d'informació, deliberació, devolució i avaluació, amb el suport informatiu, d'espais i de dinàmiques adequades per poder elaborar propostes, i per poder retornar i avaluar els resultats.
- Delimitar dels processos participatius.** És necessari difondre i explicar entre els actors implicats els objectius i procediments de cada procés participatiu de la manera més clara possible.
- Apostar per un bon procés participatiu** on polítics, tècnics i ciutadania activa treballen en equip i elaboren propostes conjuntes i on "no falta ningú" clau en el tema que es tracta.
- Organitzar dels processos de manera que es faciliti la informació necessària** en cada àmbit de treball per fomentar una participació informada.
- Afavorir la deliberació el debat col·lectiva** a través de generar espais i moments i procediments de reflexió i argumentació conjunta.
- Fomentar les diferents capacitats i coneixements dels participants** per tal que es trobin en un marc d'igualtat en el moment d'expressar, escoltar i contrastar les seves opinions.
- Retornar els resultats del procés i d'avaluació del procés i dels resultats.** Tot implicat a la ciutadania en el disseny dels criteris i procediments de les avaluacions.
- Canviar l'estructura organitzativa municipal** per fer-la coherent amb la participació ciutadana que s'impulsa.

V) Objectius del Pla de Participació

El Pla ha de **ser una guia de planificació integral de la participació** de la ciutadania amb **l'objectiu d'ordenar, reglamentar i proposar línies estratègiques d'actuació municipal en temes de participació ciutadana** a Masquefa. El Pla ha **d'establir els criteris** que permetin respondre a tres qüestions:

- **En què es participa:** quins són els temes sobre els quals cal prendre decisions de forma participada; quins són els afers que es poden gestionar de forma conjunta entre l'Administració i la ciutadania.
- **Qui podrà participar:** quins actors han d'estar implicats en cada cas.
- **Com s'organitza la participació:** de quina manera s'ha de fer el procés participatiu.

A més, el Pla ha d'establir **mecanismes i moments d'avaluació** del procés d'execució que permetin millorar-lo al llarg del temps i adaptar-lo a les necessitats de cada etapa.

Per tant, el PPC és un instrument de planificació de l'acció de govern a mitjà termini, i en conseqüència, no es tracta d'aplicar tots els continguts del Pla de manera immediata, **és un procés** que ha de tenir en compte unes premisses, uns principis, uns objectius.... Així doncs, no s'ha d'interpretar com una agenda d'actuacions a dur a terme, sinó com **un instrument** que vetlla perquè els passos a fer vagin cap a la direcció desitjada i es desenvolupin d'una manera adequada.

VI) Línies estratègies sobre:

1) L'Organització Municipal

L'aposta per la participació s'ha de correspondre a una forma de fer política que ha d'impregnar l'organització municipal i ha de tenir presents els agents socials, econòmics, el teixit associatiu i la ciutadania en general. Per tal que l'administració local s'adapti als canvis permanents de la societat i les seves necessitats canviant (optimitzar recursos, respondre a les necessitats dels ciutadans, flexibilitat, corresponsabilitat) és necessari un canvi de model de gestió basat en el treball coordinat per tal d'impulsar polítiques transversals entre les diferents àrees de l'ajuntament. Aquesta nova manera de gestionar els afers públics ha de partir d'algunes condicions necessàries que ens permeten apuntar determinades línies d'actuació.

Actuació 1. Lideratge i consens polític

La participació ciutadana ha de respondre a una **voluntat política consensuada** i clara per part de totes les regidories de comprometre's amb la participació ciutadana com a eina que permetrà enriquir i millorar la vida política de la vila.

➤ **Propostes:**

1.1. Publicar, distribuir i explicar el Pla de Participació Ciutadana entre l'equip de govern i la totalitat de tècnics i tècniques de Masquefa.

Actuació 2. Transversalitat i coordinació

Requereix d'una **organització municipal generadora d'espais de coordinació i de comunicació interna** on tècnics i polítics se sentint partícips d'una filosofia, segons la qual la tasca municipal ha d'anar acompanyada d'òrgans i processos per involucrar la ciutadania en la presa de decisions públiques; filosofia que han de tenir en compte a l'hora d'elaborar, executar i avaluar polítiques públiques.

➤ **Propostes:**

2.1 Promoure la coordinació i transversalitat no només com element necessari per l'acció de govern sinó també com una fórmula per afavorir espais reals de participació. Per aconseguir-ho, primer cal fer un treball **d'avaluació del funcionament intern de l'Ajuntament** i un **pla de coordinació** (establir espais estables de coordinació, protocol·litzar les coordinacions, millorar la comunicació entre àrees, etc..)

2.2 Incloure **les eines i els processos participatius en els programes municipals**.

Actuació 3. Formació i sensibilització sobre participació ciutadana

És necessari que la Participació Ciutadana en el procés de presa de decisions públiques s'entengui com un **projecte estratègic de l'Ajuntament que impregni tota l'acció de govern**. En aquest sentit, ha de ser fruit d'uns objectius i criteris consensuats i coneguts per tothom que permetin un treball amb projecció i finalitats globals i que evitin duplicitats o solapaments en els projectes.

➤ **Propostes:**

3.1. Elaborar una **agenda participativa** i donar-la a conèixer al si de l'ajuntament i a la ciutadania i entitats.

3.2. Confeccionar i consolidar un pla **de formació en matèria de participació** ciutadana tant per als responsables polítics com per al personal tècnic de l'Ajuntament.

3.3. Realitzar d'una **campanya de sensibilització i d'educació a la població** de cara a la difusió dels drets i obligacions ciutadans, la democràcia participativa, l'exercici de la ciutadania i la importància del protagonisme dels ciutadans a la vida local.

3.4. Fer ús dels serveis que ofereix per els ajuntaments la **Xarxa de Pobles i Ciutats pels Drets Humans** impulsada per la Diputació de Barcelona, a la qual està adherida l'ajuntament de Masquefa.

Actuació 4. Reglament de participació ciutadana

El Reglament de Participació revela el compromís de l'ajuntament davant els vilatans i vilatanes per **fomentar la participació democràtica i la transparència en els afers públics locals**. La seva elaboració ha de contribuir a desenvolupar l'exercici del Drets de Participació i a l'enfortiment democràtic local.

➤ **Propostes:**

4.1 Publicar, difondre i explicar **el pla de participació ciutadana i el seu reglament** entre tot el teixit associatiu i la ciutadania no organitzada.

2) La comunicació i Informació

Fer efectiu **el dret d'informació i consolidar canals de comunicació** com elements previs i permanents per afavorir la participació. La informació és un dels elements fonamentals en qualsevol procés de participació ja que per aconseguir la implicació i responsabilització de la ciutadania en l'acció de govern, en primer lloc, **s'ha de garantir a la ciutadania l'accés a la informació i a ser escoltada.**

La transmissió d'informació es dona a través dels anomenats **canals de comunicació**, que són mitjans i recursos que posen en contacte i faciliten la transmissió d'informació interactiva entre els polítics, els tècnics i els ciutadans. Canals de comunicació **interns**: per facilitar i promoure la informació i comunicació entre les diverses àrees. Canals de comunicació **externs**: aquells existents entre l'Ajuntament i la ciutadania en ambdós sentits: de l'ajuntament cap a la ciutadania i de la ciutadania cap a l'ajuntament.

Actuació 1 Pla de comunicació.

A través de la comunicació, la ciutadania incrementa el seu coneixement sobre les polítiques municipals i l'ajuntament coneix millor el sentir de la vila. Per tant, es requereix una **estratègia en la gestió de la informació** que permeti millorar els canals de comunicació interna de l'Ajuntament i entre l'Ajuntament i la ciutadania, els canals d'entrada i els canals de sortida, els canals de transmissió i de resposta

➤ **Propostes:**

1.2. Elaborar un pla de comunicació intern i extern per facilitar i millorar els sistemes d'informació, comunicació i consulta. El pla es fonamentarà en els resultats d'un estudi detallat sobre els canals i circuits de comunicació actuals i les oportunitats que ofereixen les noves tecnologies.

Actuació 2 Mitjans i canals de comunicació eficients i utilitzats. El bon funcionament dels canals de comunicació i l'ús d'una adequada informació, és un pas essencial com a mostra de transparència de l'acció de govern.

➤ **Propostes:**

2.1. Desenvolupar i estendre **eines telemàtiques** de comunicació perquè són les que faciliten una comunicació interactiva de forma més senzilla i eficient (mòbils, web, llista de distribució d'adreces electròniques de la ciutadania interessada en estar informada de l'actualitat municipal, etc..)

2.2. Optimitzar i millorar l'ús de la **pàgina web municipal**: Actualitzar-la i crear espais de consulta i participació a la web. Fer una campanya de difusió de la web i de l'ús ciutadà de les eines telemàtiques

2.3 Ús dels diferents mitjans de comunicació municipals (ràdio, televisió, butlletí, web, correu ordinari i electrònic, cartelleres municipals..) per informar sobre els diferents mecanismes de participació ciutadana: Consell de Participació Ciutadana i Convivència, les comissions de treball, els projectes participatius endegats, els seus resultats, l'agenda participativa i les activitats de les diferents entitats i associacions ciutadanes.

Actuació 3 Millorar la comunicació sobre l'administració municipal i les seves polítiques públiques locals envers la ciutadania. La implicació de la ciutadania i la seva corresponsabilització envers els afers que afecten a la vila, només serà possible quan existeixi un alt coneixement sobre la pròpia administració i les polítiques públiques.

➤ **Propostes:**

3.1. Organitzar **sessions informatives i de diàleg** a cadascun dels barris amb l'objectiu de donar a conèixer les línies prioritàries d'actuació de l'Ajuntament a la ciutadania i conèixer les preocupacions dels vilatans/es

3.2. Potenciar el Consell de Participació i Convivència com un espai d'informació i transparència de l'acció de govern vers la ciutadania que ha d'anar incorporant noves entitats i nous ciutadans.

3.3 Confeccionar una guia bàsica de tràmits i serveis municipals per fomentar el coneixement de les competències, el funcionament intern de l'administració Municipal i els serveis municipals existents al territori. Aquesta guia també permetrà acollir millor la població nouvinguda. És per això que es recomana editar-la amb traducció en els diferents idiomes de la població nouvinguda (català, castellà i àrab). La guia que es publicarà i actualitzarà la pàgina web, també pot comptar amb una llista de les entitats de Masquefa.

3.4 Promoure una **"Escola de Ciutadania"** amb l'objectiu que els vilatans/es coneguin millor el funcionament de l'administració local (com es fan els pressupostos, quines regidories hi ha, amb quines competències..) i les possibilitats de participar. Es planificaran tallers amb aquest objectiu.

Actuació 4 Millorar i agilitzar la resposta de l'ajuntament a la ciutadania. Cal garantir una resposta àgil i eficaç sobre les queixes, peticions, suggeriments i iniciatives ciutadanes.

➤ **Propostes:**

4.1 Crear una Oficina d'Atenció al Ciutadà amb l'objectiu de millorar el sistema d'entrada i de resposta de l'Ajuntament sobre les peticions, queixes, suggeriments, iniciatives i propostes de la ciutadania, tant des del punt de vista presencial com d'atenció telefònica o telemàtica. En aquest sentit, es dotarà dels mitjans tecnològics, d'organització, de coordinació interna i de formació i reciclatge del personal municipal adients per garantir una resposta àgil i eficaç a la ciutadania.

3) El Model de Participació Ciutadana:

El model de participació que es planteja parteix de l'actual, intentant consolidar els seus punts forts i corregint o millorant els punts dèbils que segons el diagnòstic planteja el model vigent.

1) El Pla de Participació estableix que a Masquefa hi ha diferents òrgans permanents o puntuals de participació ciutadana:

a) Consell de Participació Ciutadana i Convivència. El Consell és l'òrgan més ampli i permanent de participació i deliberació de les problemàtiques que afecten la globalitat de la vila, on representants de la ciutadania deliberen amb responsables polítics sobre els afers públics de Masquefa. El seu funcionament intern i composició es regula per un reglament propi.

b) Comissions de Treball del Consell de Participació Ciutadana. Aquestes comissions sectorials són els òrgans de participació que canalitzen les iniciatives i inquietuds ciutadanes en temes concrets d'interès per a la ciutadania. La seva finalitat és promoure i canalitzar la participació de les entitats i dels vilatans i vilatanes en els diferents sectors de la vida local en que l'Ajuntament té competència, fent així possible una major corresponsabilització de la ciutadania en els afers públics de Masquefa.

c) Comissions específiques no permanents sinó puntuals que s'estableixen en funció d'interessos i motivacions temporals i assumptes conjunturals que afecten a la ciutadania i a l'Ajuntament. No solament han de tractar afers proposats per l'ajuntament o temes vinculats a les polítiques municipals, sinó que poden abordar afers d'interès veïnal que no afecten necessàriament les polítiques públiques. La seva composició i funcionament està establerta a través del Reglament de Participació Ciutadana.

d) Consells Territorials. Tot i que a Masquefa actualment no existeixen Consells Territorials, des de l'ajuntament s'impulsarà, si s'escau, la seva creació amb la finalitat de promoure i canalitzar una reflexió conjunta de les entitats i de la ciutadania entorn dels diferents temes que afecten la vida quotidiana del nucli, urbanització o territori, cercant així una major corresponsabilització dels vilatans i vilatanes en els afers públics, locals i globals, de Masquefa.

e) Consells Sectorials. Tot i que a Masquefa actualment no existeixen Consells Sectorials, des de l'ajuntament s'impulsarà, si s'escau, la seva creació amb la finalitat de promoure i canalitzar la participació de les entitats i de la ciutadania en els diferents sectors de la vida local en què l'Ajuntament té competència, fent així

possible una major corresponsabilització dels vilatans i vilatanes en els afers públics, locals i globals, de Masquefa.

✓ **Propostes per garantir el correcte funcionament dels diferents òrgans:**

1.1 El Consell i les comissions o els consells que es generin hauran de tenir mecanisme previstos per **garantir la representativitat** dels diferents actors polítics, socials i territorials de Masquefa.

1.2. El Consell i les comissions o els consells que hauran de disposar d'un **mecanisme de renovació** dels seus respectius representants.

1.3. El Consell i les comissions o els consells que es generin hauran de poder **emetre la seva opinió sobre les polítiques públiques** i aquesta haurà de tenir-hi incidència.

1.4. El Consell i les comissions o els consells que es generin hauran **d'assegurar la seva visibilitat i transparència**.

1.5. S'ha de garantir la **comunicació entre consells** i donar a conèixer la seva tasca a la resta de la ciutadania, tot convidant-la sempre a prendre-hi part.

II) Projectes de participació ciutadana

Anualment s'establiran i triaran **aquells afers que es consideren prioritaris de cara a la participació ciutadana**. Es tractarà de temes que de comú acord entre l'ajuntament i el conjunt de la ciutadania, es considerin rellevants per al municipi durant l'any en curs. Això no suposa que al llarg del període es puguin obrir nous espais de participació a altres temes que sorgeixin i siguin considerats d'interès per establir un procés de participació.

Es recomana endegar processos participatius **que impliquin tant la ciutadania organitzada com la no organitzada**, en aquelles actuacions de govern que es considerin prioritàries a l'inici de cada any o de cada legislatura.

Actuació 1 Proposta i aprovació dels projectes:

Anualment s'establiran i triaran aquells afers que es considerin prioritaris de cara a la participació ciutadana. Es tractarà de temes que de comú acord entre l'ajuntament i el conjunt de ciutadania i entitats es considerin rellevants per al municipi durant l'any en curs.

1.1. Els projectes participatius podran ser **proposats des de qualsevol àrea de l'ajuntament, o des dels òrgans de participació, de les entitats o de la ciutadania no organitzada.**

1.2. Qualsevol procés participatiu que s'impulsi des de les diferents àrees de l'ajuntament serà **comunicat al Servei de Participació Ciutadana (SPC)** amb la presentació del **Projecte Participatiu** corresponent i s'inclourà en l'agenda participativa de l'acció de govern.

1.3. Els processos de participació que es presentin al SPC **s'hauran d'aprovar en el Ple Municipal.**

Actuació 2 Protocolització del projecte:

Amb l'objectiu d'unificar criteris sobre què s'entén per un projecte de participació ciutadana des de les diferents àrees, s'estableix que tot procés de participació ha d'incloure quatre fases: informació, deliberació, retorn i avaluació.

En concret cal que el projecte s'acompanyi de:

2.1 Una descripció del procés i la justificació de la seva conveniència (àrea o departament, recursos econòmics, territori implicat, objectius, justificació de l'acció), les diferents fases, metodologia a aplicar, l'especificació dels perfils dels participants i criteris de selecció, la definició de l'estructura organitzativa i planificació dels criteris i mecanismes d'avaluació.

2.2. Anirà acompanyat d'una assignació pressupostària i al final del procés, s'acompanyarà d'una memòria participativa que ha d'incloure la valoració del procés per part dels participants.

2.3. Es farà un **retorn dels resultats dels processos de participació** a la ciutadania. El retorn s'ha de fer quan finalitzi el procés. Els resultats han de ser visibles i cal justificar el perquè de la seva aplicació o no aplicació. La memòria també es publicarà a la pàgina web per tal que pugui estar disponible per a qualsevol interessat/da.

2.4. Es crearà una **Comissió de Seguiment en cada procés de participació** amb les següents funcions: seguiment i monitoratge del procés i control sobre l'aplicació o no aplicació dels resultats obtinguts.

Actuació 3 Qualitat del procés de participació ciutadana

Es plantejarà un **sistema d'indicadors de qualitat de la participació** que permetin avaluar els processos endegats i els que s'han portat a terme al municipi.

Per assolir un procés de qualitat s'hauria de garantir:

3.1 Aconseguir el **màxim d'acord polític, tècnic i social** respecte els seus objectius, les regles del joc i buscar la complicitat i la implicació dels màxims agents socials. Per assolir-ho caldran preveure sessions d'informació i negociació amb tècnics, agents socials i polítics.

3.2 La participació de la ciutadania en la presa de decisions públiques ha de **garantir la representativitat, pluralitat i amplitud dels participants**, per tal de donar força al procés. S'ha de procurar que hi participin tots els sectors de població implicats, de manera representativa i el més àmplia possible. Es pot pensar a fer una mostra sobre el padró o a anar a convidar directament els interlocutors que es requereixen. També caldrà comptar amb la complicitat i presència del màxim nombre d'entitats. Si es gaudeix de la complicitat de les entitats, aquestes poden ajudar a mobilitzar la resta de la ciutadania.

3.3. Una informació que sigui plural, rigorosa, independent i objectiva. S'ha de garantir que tothom que participa en un procés tingui accés a la informació de la mateixa manera i amb el temps necessari com per poder participar en igualtat de condicions.

3.4. Dedicar esforços a la difusió de la informació per garantir que la ciutadania conegui el procés. Es pot fer una bona campanya de difusió a través dels mitjans de comunicació de la vila o a través d'estratègies comunicatives que generin implicació, properes als col·lectius que es vol implicar.

3.5. Cercar fórmules que garanteixin **la pluralitat de visions i opinions sobre un mateix tema.** Cercar la metodologia adequada al servei d'aquests principis i ajustar-la a les característiques de cada procés. La concreció de les metodologies a utilitzar en cada ocasió s'ha de fer segons cada circumstància específica: el tema que es discutirà, el temps de què es disposa, el pressupost que es té o els actors amb els quals es vol comptar. La metodologia pot aprofitar tant espais presencials com virtuals.

III) Servei de Participació Ciutadana (SPC)

Malgrat que el model de participació que proposa aquest Pla requereix i pretén impulsar una organització municipal més coordinada i transversal, en aquests moments encara es considera convenient disposar d'un Servei de Participació Ciutadana com a referent de l'impuls de la participació, de l'assessorament metodològic i del tenir cura de la qualitat de la participació ciutadana del municipi.

Actuació 1 Amb aquesta finalitat, es proposen les següents **funcions del Servei de Participació Ciutadana:**

1.1. El Servei serà **l'àrea que centralitzarà tota la informació dels diversos processos i canals participatius que porti a terme l'ajuntament**. La informació permanent al SPC de qualsevol procés participatiu permetrà garantir l'eficiència, evitar duplicitats i identificar aquells projectes que seria convenient que es desenvolupessin de manera coordinada.

1.2. Això comporta que qualsevol departament o territori que vulgui impulsar un procés participatiu haurà de mantenir **certs graus de coordinació amb el SPC**.

1.3. El SPC serà el **referent en assessorament metodològic** per tots els departaments que vulguin portar a terme un procés participatiu. Alhora, el Servei podrà sol·licitar la col·laboració de diferents departaments per a la dinamització dels processos que impulsi directament el Servei.

1.4. El SPC haurà de fomentar que els diferents processos o mecanismes participatius que impulsi l'Ajuntament **segueixin els principis i objectius del Pla de Participació Ciutadana** i que es desenvolupin amb els criteris metodològics plantejats en aquest document.

Actuació 2 Visualitzar i donar a conèixer els programes, projectes i recursos del Servei de Participació Ciutadana

2.1 Els programes i projectes del Servei de Participació Ciutadana, els objectius del Servei i el seu pressupost **es donaran a conèixer a la resta de departaments municipals, als òrgans de participació ciutadana** i a la ciutadania en general a través dels mitjans de comunicació municipals

IV) Mecanismes de coordinació

Per millorar la participació ciutadana i la seva qualitat és important **vincular i coordinar els diferents espais, canals i processos** participatius.

També cal destacar que és important **coordinar la resposta municipal a les demandes i opinions que generen els processos** participatius que es portin a terme. Cal tenir en compte que la coordinació interna reforça la idea de model coherent de participació i consolida l'estratègia participativa municipal d'una manera integrada, tot assolint l'objectiu de projecte estratègic del Consistori en el seu conjunt.

➤ Propostes:

1. Es procurarà una **vinculació, entre els òrgans de participació** (Consell de Participació i Convivència, Comissions de Treball i altres òrgans puntuals amb els diferents projectes de participació ciutadana). Sovint els òrgans acaben convertits

en un espai on s'informa de les seves actuacions però amb poca capacitat per elaborar propostes. Cal vetllar per la vinculació entre processos i òrgans ja que aquesta genera un efecte dinamitzador que garanteix la coordinació entre ambdós.

2. Establir mecanismes de **coordinació estable entre el Servei de Participació Ciutadana, la resta de departaments** municipals i els òrgans de participació.

4) Foment de l'Associacionisme i enfortiment del teixit associatiu

L'associacionisme és l'expressió col·lectiva del compromís dels vilatans i vilatanes amb el seu poble i és un dels protagonistes de la participació política en l'àmbit local. Estudis recents mostren que aquelles societats amb un teixit associatiu ric, plural i participatiu són les més capaces d'afrontar els reptes i necessitats actuals, cada vegada més creixents i complexes; mostren que perquè una democràcia funcioni és molt important tenir una xarxa associativa forta que permeti una relació fluïda entre la ciutadania i els representants polítics.

L'Ajuntament de Masquefa **impulsarà la presència i l'activitat d'un teixit associatiu ampli i dinàmic**, com a vehicle i garantia eficaç de participació que reculli la diversitat i pluralitat de la vila. Al mateix temps, es considera que les associacions són escoles de democràcia en el sentit que són espais on es poden generar vincles, cooperació entre persones o treball conjunt, i ajuden a crear sentiment de pertinença a la comunitat i a consolidar valors i actituds democràtiques.

Per tal d'enfortir el teixit associatiu, incrementar-lo i implicar-lo en la vida pública de Masquefa, es proposen diferents línies d'actuació:

Actuació 1. Promoure **la incorporació de la ciutadania en el teixit associatiu i la implicació d'aquest en activitats obertes al conjunt de la ciutadania**. Per tant, és necessari un major coneixement de les entitats per part de la ciutadania no organitzada i es requereix una major visibilitat d'aquestes.

➤ **Propostes:**

1.1.- Elaborar una **Guia d'Associacions i Entitats** (o actualitzar la vigent) que reculli quines són, i quins són els seus objectius. Aquesta guia pot anar ordenada per àmbits d'actuació. Hi haurien de ser totes aquelles associacions sense ànim de lucre que actuen a Masquefa i representen interessos sectorials o generals de la vila. La Guia ha de ser d'ús públic i es publicarà a la pàgina web de l'ajuntament.

1.2. Edició d'un **butlletí periòdic sobre les associacions** per tal de disposar d'informació actualitzada sobre el teixit associatiu i les seves activitats. Alhora el butlletí pot ser un espai de comunicació entre el teixit associatiu i la ciutadania i un instrument amb espai per publicar ofertes i demandes de voluntariat, material, intercanvis, etc...

1.3 Elaborar i publicar periòdicament una **agenda on-line en què es recullin les activitats que realitzen les entitats**. Es considera important potenciar-ne la difusió de cara a consolidar determinats actes com a referents per a la ciutadania.

1.4. Incrementar la **presència del teixit associatiu en els mitjans de comunicació locals**: espai en la premsa, la televisió i ràdio locals i tenir també espai a la Casa de la Vila i al web de l'Ajuntament.

1.5 Facilitar a la ciutadania **el coneixement de les diverses associacions**. Es proposa enfortir la Fira d'Infància i Joventut existent o crear una Fira d'Entitats per implicar al teixit associatiu en la seva organització i celebració de l'esdeveniment. L'objectiu és que durant aquell dia cada associació que ho desitgi pugui fer difusió dels seus programes i propostes.

1.6 Promoure la **creació d'una borsa de voluntaris** que doni suport a les entitats de Masquefa.

Actuació 2 Per **facilitar el funcionament de les associacions i fomentar la relació entre elles** i la cohesió del sector, cal fomentar el coneixement, treball i debat entre les associacions, promoure la relació i participació d'aquestes en espais de trobada de debat i reflexió i facilitar el treball en xarxa i contacte entre elles. Un treball més cohesionat i coordinat entre les diferents entitats facilitaria la programació i realització d'activitats de la vila, millorar el coneixement i la base social de les entitats, etc.

➤ **Propostes:**

2.1. Posar a disposició de les entitats un **equipament d'ús comú** per a totes. Aquest espai permetria a les entitats disposar d'un espai on ubicar la seu social i/o desenvolupar les seves activitats a la vegada que esdevindria un espai de trobada i facilitaria que les entitats poguessin compartir una infraestructura bàsica per a dur a terme les seves activitats quotidianes. Aquest espai podria ser un equipament municipal (centre cívic, hotel d'entitats) o bé un espai cedit per alguna entitat amb patrimoni. L'Ajuntament ha de garantir els recursos necessaris per a la gestió d'aquest espai, tot i que es preveu un espai cogestionat per les entitats, fet que també augmenta la seva corresponsabilització i l'impuls per projectes comuns.

2.2. Aprofundir en la **realització de projectes comuns o transversals** entre diverses associacions a partir de prioritzar la subvenció a aquelles propostes d'activitats que vinguin promocionades per més d'una entitat (prioritzar projectes presentats en consorci)

2.3. Creació d'un **Portal Associatiu** per afavorir el treball en xarxa de les diverses entitats del municipi a partir de la promoció i ús de les tecnologies de la informació i comunicació. Es tracta de facilitar el treball conjunt entre membres de diferents entitats, compartir recursos, sistematitzar informació, etc. En el portal hi hauria també l'agenda d'activitats de les entitats.

2.4 Promoure la **creació de plataformes o federacions** a través d'espais formals de coordinació d'entitats d'un mateix àmbit, per tal d'afavorir el treball en xarxa entre aquestes, facilitar la creació de vincles, cercar necessitats comunes i socialitzar recursos. L'Ajuntament hauria d'atorgar un reconeixement d'interlocució privilegiada a aquests espais.

Actuació 3. **Espai de relació entre l'administració local i les entitats** per afavorir la participació efectiva d'aquestes en el debat i la presa de decisions municipals. Es tracta d'enfortir espais que permetin a les associacions tenir opinió real en els temes d'interès ciutadà i potenciar la seva capacitat d'interlocució amb l'ajuntament per la definició de les polítiques públiques municipals. L'espai de relació es garanteix a través de la participació de les entitat en:

- En el Consell de Participació i Convivència de Masquefa
- En la resta d'òrgans de participació
- En els processos o projectes participatius

➤ **Propostes:**

3.1. Establir un **únic referent tècnic en temes d'associacionisme i voluntariat** per facilitar la coordinació i comunicació entre Ajuntament i les entitats dels diferents àmbits. Es podran establir trobades periòdiques entre el referent i les entitats que ho vulguin per tractar temes específics i informar-se sobre determinades qüestions.

3.2. Simplificar els processos administratius i establir un sistema de planificació i gestió de recursos i espais per les entitats de tots els àmbits que impliqui un major ordenament de circuits entre els departaments de l'ajuntament.

3.3. Garantir una **informació regular, suficient i de qualitat de l'ajuntament a les entitats sobre els temes públics de la vila** a través d'establir un sistema a través d'un butlletí informatiu o de reunions periòdiques entre Ajuntament i les associacions

Actuació 4. Fomentar la **capacitat organitzativa del teixit associatiu per afavorir la participació d'aquest en els afers públics.**

4.1. Promoure, des de l'Ajuntament i des del propi teixit associatiu, un **programa formatiu** segons les necessitats detectades (formació en comptabilitat, informàtica, formulació i justificació de subvencions...).

4.2. Oferir un **servei d'assessorament a les entitats en temes administratius, informàtics o jurídics** que estigui a l'abast dels membres de qualsevol entitat registrada a la vila. En determinats processos participatius oferir assessorament o formació específica sobre el tema determinat del procés en qüestió. Alhora seria important disposar d'un sistema que assessorés i informés sobre subvencions, cursos del seu interès, material pedagògic, webs del sector, etc.

4.3. Adherir-se a la iniciativa "**Portal del teixit associatiu dels municipis de Barcelona**" impulsat des de la Diputació de Barcelona (Centre de Participació Ciutadana) i l'Ajuntament de Barcelona (Torre Jussana-Serveis d'associacions). El Portal ofereix serveis i recursos, notícies, agenda, fòrums debat i correu electrònic i web gratuïts per entitats. També seria convenient seguir les iniciatives de la web de la Direcció General de Participació Ciutadana de la Generalitat de Catalunya.

5) Avaluació del procés

Atès que el Pla de Participació pretén impulsar i augmentar la participació ciutadana de qualitat i que això és un procés d'aprenentatge compartit, cal disposar de criteris i mecanismes d'avaluació permanent sobre les diferents actuacions desplegades per anar aprenent de la pròpia pràctica i millorar-la.

Actuació 5. **Disposar d'un sistema estable d'avaluació que permeti una avaluació rigorosa sobre la qualitat participativa** tant del procés global, com dels moments puntuals que aquest ha comportat (tallers, fòrums, assemblees, etc..)

➤ **Propostes:**

5.1. Es proposa l'elaboració d'un **document d'indicadors de qualitat participativa amb les seves fonts de verificació**. Per una bona tria sobre quins són els indicadors més adequats per ser utilitzats en l'avaluació d'un procés, s'haurà tenir en compte els objectius del procés i el context. Cal que hi hagi indicadors a totes les fases del procés i a ser possible, que incloguin un ventall mesurable tant a nivell quantitatiu com qualitatiu. Es tindrà en compte les següents fases:

a) Fase Inicial: Qui pren la iniciativa. És el moment en què es pren la decisió d'impulsar el procés participatiu. Si hi ha acord polític, social i administratiu.

b) Fase Preparació/Mobilització. Qui participa i sobre què es delibera o/ decideix. Hi ha una participació extensa, plural i representativa. S'ha visualitzat i donat a conèixer el procés

c) Fase Execució. Com es participa: el moment en què es produeix l'intercanvi d'informacions, la deliberació i la presa de decisions. Moment d'informació, de deliberació i d' idoneïtat de la metodologia emprada pel procés

d) Fase Resultats i Efectes. Conseqüències del procés i retorn del mateix

e) Generació cultura participativa, modificació de percepcions i actituds en funció de l'avaluació del procés.

5.2 Es proposa la creació d'una **Comissió de Seguiment del Pla de Participació** que a través dels indicadors quantitatius i qualitius definits, es pugui mesurar els avanços, els obstacles i les debilitats dels processos de participació ciutadana. La Comissió haurà de comptar amb la presència de representants municipals i de membres dels diferents consells i d'entitats i associacions. A la finalització del primer any, la comissió haurà d'emetre un informe d'avaluació. I si cal, repetir-lo anualment.

VII) Implementació, seguiment i avaluació del Reglament i del Pla de Participació Ciutadana

✓ **Presentació i difusió interna**

Com s'ha dit repetidament, la participació ciutadana no funciona sense la voluntat d'integrar-la en el conjunt de l'Ajuntament i portar-la a terme des d'una visió transversal amb la complicitat de totes les àrees del Consistori. Només d'aquesta manera s'avançarà cap a una cultura participativa que faciliti els objectius establerts en el document. És per això que la primera actuació que caldrà fer és la presentació i difusió del Reglament i del Pla de Participació Ciutadana al conjunt del cos tècnic i polític. En aquest sentit, es preveu la realització de dos tallers: un dirigit al conjunt de regidors/res i un altre a tot els tècnics/ques de l'Ajuntament.

✓ **Devolució del procés al conjunt de la població de Masquefa**

Una condició indispensable per a la millora de la participació ciutadana és que qualsevol projecte de participació ciutadana que s'endegui des de l'Ajuntament, sigui retornat als vilatans/es del municipi. El projecte participatiu realitzat per l'elaboració d'aquest Pla i Reglament, n'ha de ser un exemple. Per tant, una vegada donat a conèixer el Pla al conjunt de l'Ajuntament, es procedirà a realitzar un acte públic on s'invitarà a totes i tots els participants en el procés i serà obert a la ciutadania en el seu conjunt, amb l'objectiu de explicar-ne els resultats assolits i presentar-ne els documents (no cal en aquest moment haver editat el pla i el reglament, però sí donar a conèixer el seu contingut definitiu)

✓ **Edició, difusió del Pla de Participació i el seu Reglament**

Amb l'objectiu que el Pla esdevingui un instrument operatiu i servible per un veritable foment de la participació a Masquefa, una vegada els dos documents siguin aprovats pel Ple Municipal, es dissenyarà un pla de difusió dirigit als vilatans/es del poble. Aquest contemplarà una fase d'edició i una de distribució i dinamització.

L'edició dels dos documents preveurà incloure una còpia dels estatuts i reglament del Consell de Participació i Convivència per aprofitar la difusió d'aquest òrgan estable de participació al municipi.

Quan es disposi de l'edició del Reglament es lliurarà una còpia a cada un dels habitatges del municipi, per tal de que tots els vilatans i vilatanes en tinguin un exemplar. I també es lliurarà a totes les persones nouvingudes quan vinguin a empadronar-se.

La difusió del Reglament i del Pla es pot fer a través dels següents canals:

- Web de l'ajuntament
- Revista municipal
- Televisió i Radio locals
- Cartelleres municipals

I tots aquells que en el moment de la planificació es considerin oportuns.

✓ **Implementació del Pla de Participació , seguiment i avaluació**

Tal i com es diu en la darrera línia estratègica del Pla, cal disposar de mecanismes d'avaluació. En aquest sentit, i tal com recull la proposta 5.2, es planteja la creació d'una **Comissió de Seguiment del Pla de Participació** per la seva implementació, el seguiment i l'avaluació continua del mateix. La Comissió hauria de comptar amb la presència de representants municipals, de membres del consells, comissions de treball i d'entitats i associacions. Es recomana que sigui encapçalada per el personal tècnic del Servei de Participació Ciutadana. En un inici, s'haurà de planificar quines actuacions del Pla es portaran a terme durant l'últim trimestre de l'any 2006 i preveure el sistema d'avaluació i seguiment del mateix.

L'avaluació es realitza en moments puntuals però alhora és sobretot un mecanisme que serveix per aprendre dels èxits i dels fracassos, dels errors i dels encerts, per tant, permet millorar la planificació i la implantació del Pla. Es tracte d'un aprenentatge i coneixement progressiu i acumulatiu sobre la participació ciutadana i suposa un control de la responsabilitat política, a més de proporcionar una base per la difusió dels resultats assolits, augmentant la transparència de les actuacions públiques. Per una correcta avaluació del procés és necessari planificar els moments, els mecanismes i definir un bon sistema d'indicadors de qualitat participativa que d'una manera àgil i el més objectiva possible, permetin mesurar la qualitat de la participació a Masquefa.